

TALLINNA ÜMBRUSE PUHKEALA

2021. aasta

külastajauuringu tulemused

Metoodika

Küllastajauuringud viiakse kõikidel aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad küllastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Küllastajate seire loodusaladel - Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

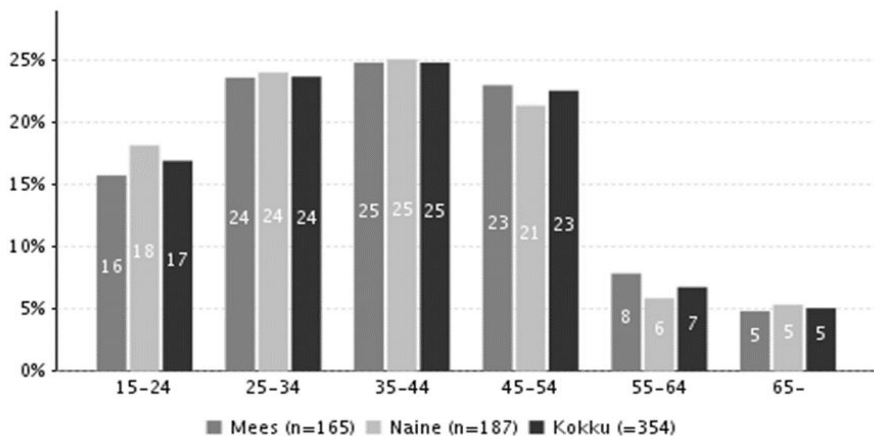
Perioodil 15. juuli 2020 - 15. juuli 2021 korraldati küllastajauuring kõikidel RMK poolt hallatavatel looduses liikumise taristuga puhke- ja kaitsealadel. Lisaks korraldati uuring Sagadi metsakeskuses.

Tallinna ümbruse puhkeala küllastajauuringu käigus koguti 638 ankeeti, millest 140 Keila-Joa pargis ja 118 Sütiste metsas.

Tallinna ümbruse puhkeala küllastajauuringu aruanne on koostatud 380 ankeedi baasil. Keila-Joa pargi ja Sütiste metsa kohta on koostatud eraldi aruanded. Tegemist on Tallinna ümbruse puhkeala koosseisus olevate eriliimeliste kõrge küllastatavusega küllastusobjektidega.

Tulemused

Tallinna ümbruse puhkeala küllastajatest oli küllastajauuringu andmetel 53% naissoost ja 47% meessoost. Kõrgharidusega inimesi oli 53%, keskeriharidusega 21%, keskharidusega 20%, põhiharidusega 5% ja algharidusega 1% vastanutest. Vastanute vanuseline jagunemine on toodud Joonisel 1.

Joonis 1. Vastanute vanuseline jagunemine sugude järgi rühmitatuna

Puhkeala küllastajatest 94% elab Eestis. Lisaks oli küllastajaid Lätist (2%), järgnesid Poola, Soome, Saksamaa, Sloveenia ja Austria. Suurim küllastajate hulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (46%), Viimsi vald (9%), Harku vald (8%), Lääne-Harju vald, Saue vald (4%), Tartu linn, Keila linn, Märjamaa vald (3%), Rapla vald, Saku vald, Maardu linn (2%), millele järgnevad teised omavalitsused.

Puhkeala küllastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (70%) ja 6 või enama inimese seltskonnas (19%), üksinda liikujaid oli 11% vastanutest. Igas kolmandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest ja sõpradest (Tabel 1).

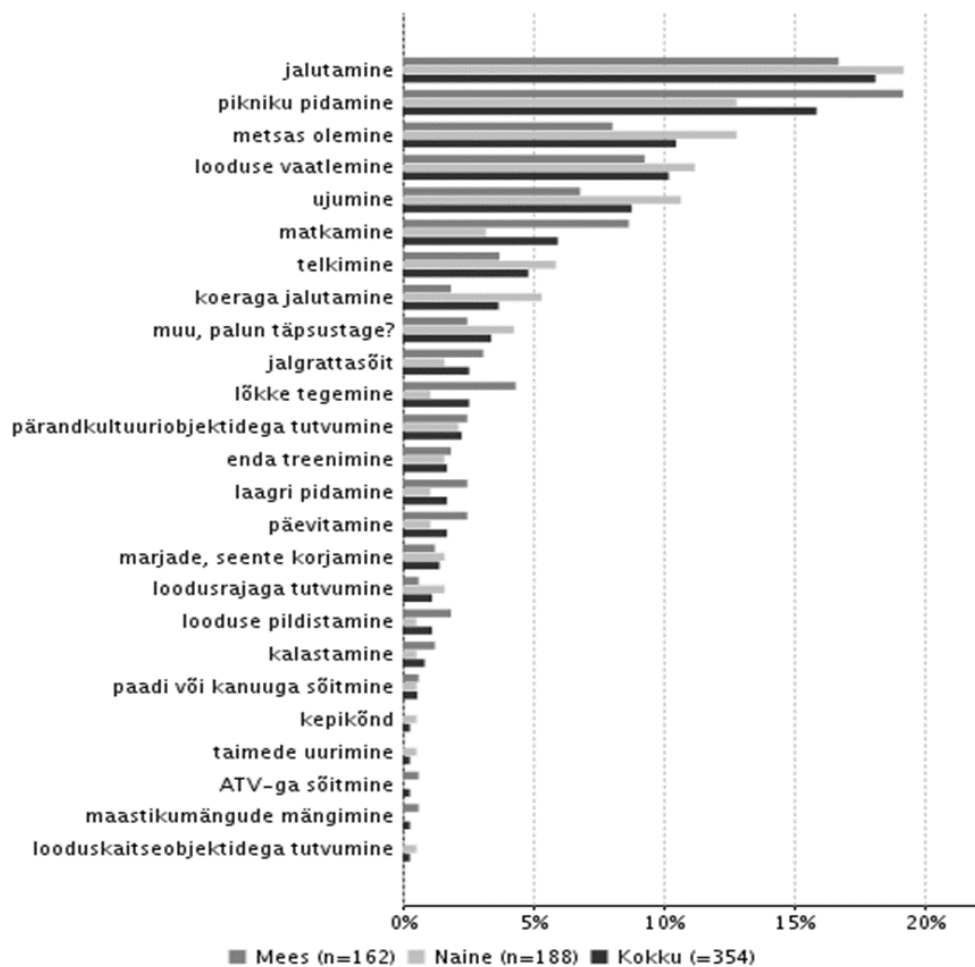
Tabel 1. Seltskonna koosseis

Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	210	62
teised sugulased	4	1
sõbrad	93	28
töökaaslased	17	5
klass	1	0
lasteaiarühm	1	0
pensionäride grupp	3	1
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	1	0
klubi, ühing vms	4	1
teised, kes?	2	1
Kokku	336	100

Tallinna ümbruse puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 69%-le, üks mitmest planeeritud sihtpunktist 19%-le ja planeerimata sihtkoht 12%-le vastanutest.

Tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda, olid jalutamine, looduse vaatlemine, metsas olemine, pikniku pidamine, ujumine, looduse pildistamine, matkamine, lõkke tegemine, loodusrajaga tutvumine, päevitamine jne.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad jalutamist, pikniku pidamist, metsas olemist, looduse vaatlemist, ujumist, matkamist, telkimist, koeraga jalutamist, jalgrattaga sõitmist jne (Joonis 2). Muude tegevuste hulgas oli enim nimetatud erinevaid seltskondlikke tegevusi puhkuse eesmärgil.

Joonis 2. Küllastajate kõige olulisem tegevus

Tallinna ümbruse puhkeala kõige enam küllastatavad objektid olid Meremõisa telkimisala (30% vastanutest küllastas või kavatses küllastada seekordse küllastuse jooksul), Keila-Joa park (23%), Tabasalu loodusõpperada (19%), Varbola linnus (18%), Leetse telkimisala (15%), Varbola linnuse telkimisala (11%), Tädu loodusõpperada ja Türisalu panga parklad (10%), Viimsi küllastuskeskus ja teabepunkt (9%), Tädu lõkkekoht (8%), Padise lõkkekoht ja Harku metsa loodusrada (7%), millele järgnevad teised objektid. Keskmiselt küllastati seekordse küllastuse jooksul 2,19 objekti.

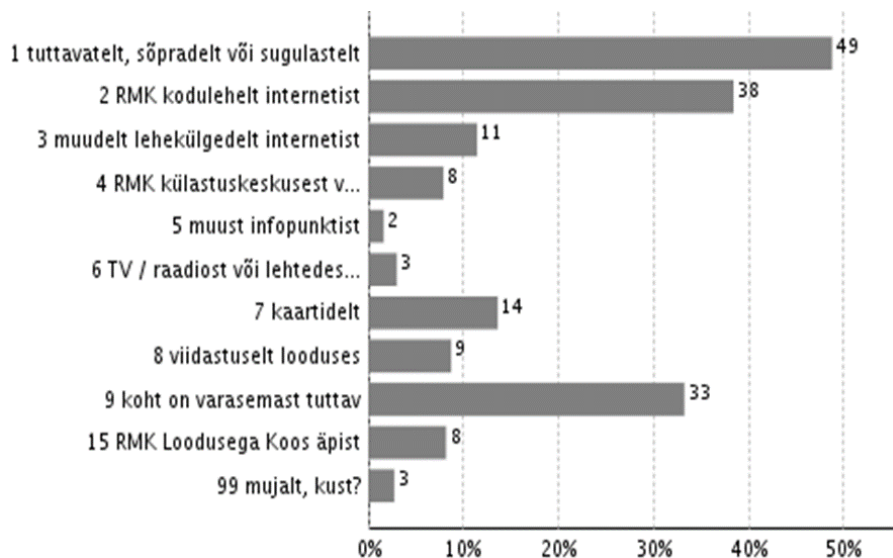
Tallinna ümbruse puhkeala küllastusest 36% tehakse suvel (juuni-august), 26% kevadel (aprill-mai), 23% sügisel (september-november) ja 15% talvel (detsember-märts).

Päevaseid küllastajaid oli 76% kõigist küllastajatest ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 2,7 tundi. Ööbijaid oli 24% ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 2,2 ööpäeva (mediaan 2 ööpäev). Ööbijatest 51% veetis alal ühe öö, 33% kaks ööd ja 9% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks telkimisalasid ja lõkkekohti,

aga ka metsaonne. Esimest korda Tallinna ümbruse puhkealal viibijaid oli 27% küllastajatest.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (82% vastanutest). Alal liikumiseks kasutatakse samuti kõige enam sõiduautot (75%), millele järgnevad jalgsi liikujad (11%), jalgratas (5%), sõiduauto haagissuvilaga või matkabuss (4%), liinibuss (3%), rong ja mootorratas (1%).

Ala kohta informatsiooni hankimise kohta annab ülevaate Joonis 3.

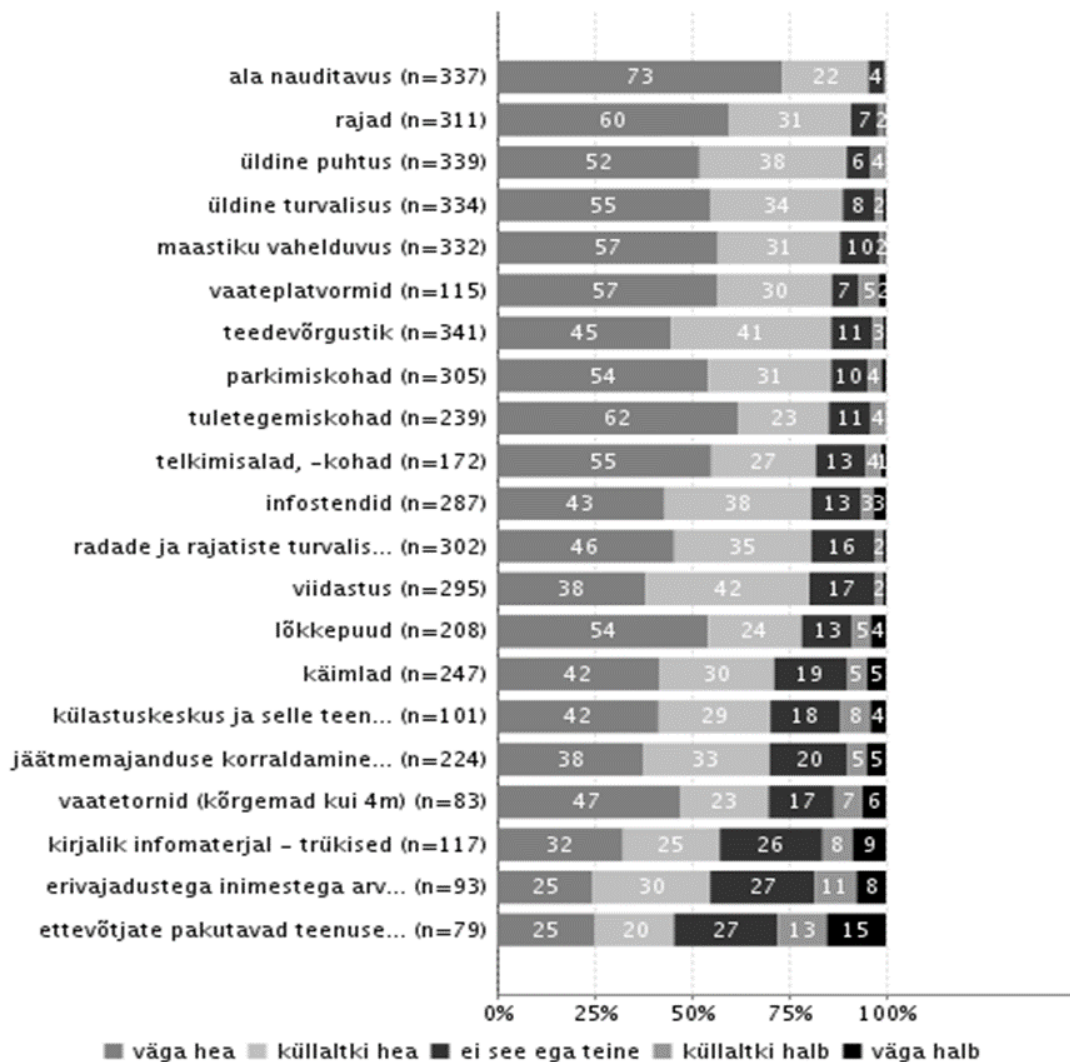

Joonis 3. Informatsiooni allikas

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha puhkealal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 30% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse küllastusega seoses raha kulutanud. Küllastajad kulutasid keskmiselt 50,39 eurot küllastuskorra kohta (mediaan 25,00 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest ja bensiinijaamadest, seejärel ostudele kohvikutes ning restoranides.

Küllastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, mürast ja saastest eemal viibimine, meelerahu, viibimine koos oma seltskonnaga, meeldivad varasemad kogemused, stressi maandamine, olla perega jne.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid puhkeala küllastajad radade, vaateplatvormide, teedevõrgustiku, parkimiskohtade, tuletegemiskohtade, telkimisalade ja –kohtade, infostendide kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid küllastajad ettevõtjate teenustele ja erivajadusega inimestega arvestamisele (Joonis 4).

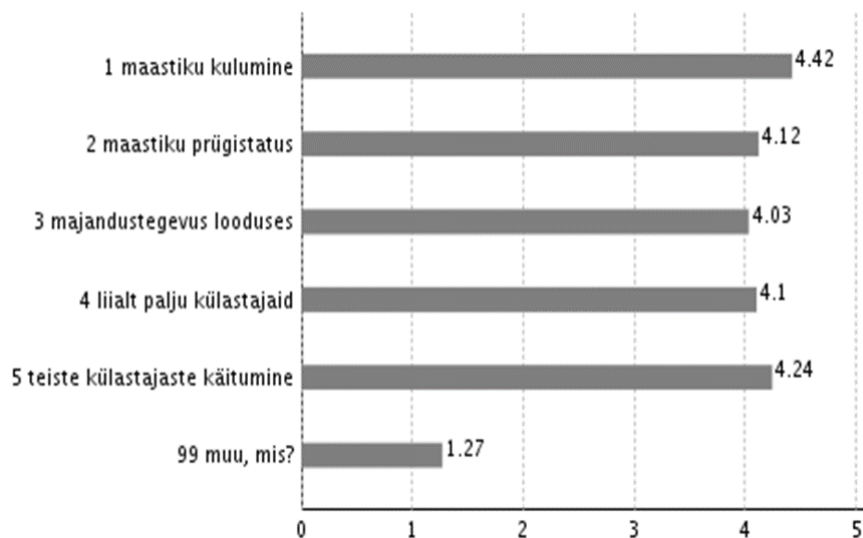

Joonis 4. Teenuste ja rajatiste kvaliteet

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 92% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad ettevõtjate poolt pakutavate teenuste hulgalet.

Tallinna ümbruse puhkeala külustus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas.

Külustust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsemal tasemel madalalt (Joonis 5). Muude häiringute all nimetati enim taristu korrashoiu ja ümbritseva looduskeskkonnaga seotud aspekte.

5 = üldse mitte, 4 = küllaltki vähe, 3 = ei see ega teine, 2 = küllaltki palju, 1 = väga palju

Joonis 5. Külastust häirivad tegurid

88% külastajatest tundsid, et tänu Tallinna ümbruse puhkeala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne heaolu.

Küsimusele, kus paluti hinnata külastuse mõju oma tervisele ja enesetundele rahalises väärtuses, olid külastajad sagedamini välja toonud summa 60 eurot, mis on võrreldav päevase spa külastusega.

Küsitluses paluti vastajatel hinnata ettevõtjate poolt pakutavate teenuste vajadust eurodes ühe inimese kohta Tallinna ümbruse puhkealal ja ümbruskonnas. Kõige enam tuntakse puudust toitlustusest (24% küsitluses osalenutest), seejärel spordi- ja harrastusvõimalustest (19%), kauplustest (17%), majutusest (16%) ja juhendatud retkekorraldusest (11%). Enim nimetatud summad inimese kohta oli 30 eurot majutuse eest, 20 eurot spordi- ja harrastusvõimaluste ja toitlustuse eest, 10 eurot ostude eest kauplustes ja juhendatud retkekorralduse eest.

Külastajauuringutulemuste põhjal arvatatud Tallinna ümbruse puhkeala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,31 (üleriigiline loodusala külastajarahuloluindeks oli 4,45).